

NHO Sjøfart og sjømannsorganisasjonene ble under hovedoppgjøret 2020 enige om å avvikle dagens tilleggspensjonsordning (en ytelsesordning) for ansatte omfattet av tariffavtalene med NHO Sjøfart.

Bakgrunn

Stortinget vedtok høsten 2019 at sjømannspensjonen ble endret fra 1. januar 2020. Lovendringen var basert på arbeidet til et partssammensatt utvalg som leverte sin utredning (NOU 2014:17) i desember 2014. Denne lovendringen gjelder de som er født i 1970 og senere, samt de som tidligere ikke har hatt opptjening av sjømannspensjon. Arbeidstakere født før 01.01.1970 og som har opptjent farts måneder i sjømannspensjonen før 01.01.2020 er derfor ikke berørt av endringene. De følger de gamle reglene fullt ut. Den «gamle» sjømannspensjonen baserer seg på fartstiden sjømannen har, og kalles derfor *den fartstidsbaserte sjømannspensjon*, mens den «nye» sjømannspensjonen tar utgangspunkt i inntekten til den enkelte sjømann og kalles derfor *den inntektsbaserte sjømannspensjon*.

De som er født i 1970 eller senere får gjennom ny sjømannspensjon 62 års pensjonsalder, og vil som en konsekvens av dette fra samme tidspunkt kunne tre inn i den private AFP-fellesordningen. AFP kan tas ut ved 62 år og utbetales livsvarig. Det innføres også et såkalt *slitertillegg*.

Endringen av sjømannspensjonen fikk følger for pensjonsordningene som følger av våre overenskomster med NHO Sjøfart. Et utvalg bestående av representanter fra NHO Sjøfart og sjømannsorganisasjonene har med bistand av en ekstern pensjonseksperter jobbet med dette frem til hovedoppgjøret 2020.

Endring av pensjonsordning

Partene ble i hovedoppgjøret 6. september 2020 enige om å avvikle dagens tilleggspensjon (den tariffestede ytelsespensjonen som gir utbetaling i perioden 60-67 år) og erstatte denne med en økning i den innskuddsbaserte tjenstepensjonen. Rederiene skal nå betale minimum 3% innskudd av lønn fra første krone opp til 7,1 G og 15 % innskudd av lønn mellom 7,1 G og 12 G, med andre ord en 3/15-ordning. Det er mulig å lokalt avtale større innskudd. (G = grunnbeløpet i folketrygden, kr 101 351 pr 1. mai 2020)

Allerede opptjente rettigheter i ytelsespensjonen blir omgjort til en fripolise som fortsatt vil komme til utbetaling i perioden 60-67 år.

Dette innebærer at sjøfolk på NHO Sjøfart sine overenskomster er minimum sikret de samme pensjonsordningene man har hos Norges Rederiforbund. Det var viktig for forbundene å sikre mest mulig like pensjonsordninger uavhengig av hvor man tjenestegjør.

Fordeler ved innskuddsordning

Tilleggspensjonsordningen var en ytelsesordning hvor det kun var mulig å tjene opp pensjon frem til fylte 60 år. I en innskuddsordning vil man derimot fortsette å opptjene pensjon dersom man jobber utover fylte 60/62 år. Sammenlignet med ytelsesordningen vil en innskuddsordning videre være mer fleksibel for den enkelte ansatt, blant annet hva gjelder investeringsvalg, samt at den ansatte selv har større innflytelse på utbetalingsperiode og starttidspunkt.

Innskuddspensjonen vil også sikre den ansatte en pensjonsytelse i tillegg til Folketrygden etter 67 år.

Tilleggspensjonsordningen ga ingen arverett til etterlatte dersom den ansatte gikk bort. Med innskuddspensjon får den ansatte derimot eierskap til midlene som spares fortløpende. Dersom den ansatte faller fra før hele pensjonsbeholdningen er utbetalt, vil gjenstående midler tilfalle arvingene.

En fripolise basert på tilleggspensjonsordningen vil som nevnt kunne tas ut fra fylte 60 år og utbetalingene vil være et resultat av inntektsnivå og opptjeningstid i ordningen. Det som er opptjent i innskuddsordningen kan tas ut tidligst ved fylte 62 år.

Finansiering

Den økte pensjonskostnaden som innføringen av AFP-bilaget i overenskomstene og omleggingen av pensjonsordningen forøvrig medfører, var partene enige om at var oppgjort gjennom dette hovedoppgjøret.

Ytterligere informasjon

Partene vil komme med ytterligere informasjon vedrørende endringene i pensjonsordningene blant annet på tillitsvalgtsamlinger og medlemsmøter, samt gjennom fyldigere informasjonsskriv.